

TUẦN 3 - TIẾT 5

PHẦN HAI – CÁC MÔI TRƯỜNG ĐỊA LÍ

BÀI 5 - ĐỐI NÓNG. MÔI TRƯỜNG XÍCH ĐẠO ẤM

I. Đối nóng.

- Vị trí: Nằm ở khoảng giữa hai chí tuyến trải dài từ Tây sang Đông tạo thành vành đai liên tục bao quanh Trái Đất.
- Khí hậu: nhiệt độ cao, lượng mưa lớn, hướng gió chính là gió tín phong (Mậu dịch) thổi từ chí tuyến về xích đạo.
- Giới thực - động vật rất đa dạng, phong phú, là khu vực tập trung đông dân.
- Gồm 4 kiểu môi trường: Môi trường xích đạo ẩm, nhiệt đới, nhiệt đới gió mùa và môi trường hoang mạc.

II. Môi trường xích đạo ẩm.

1. Khí hậu.

- Vị trí: Môi trường xích đạo ẩm nằm trong khoảng từ 5° Bắc đến 5° Nam
- Khí hậu:
 - + Nóng và ẩm quanh năm, nhiệt độ cao quanh năm, trung bình $> 25^{\circ}\text{C}$ tạo điều kiện thuận lợi cho rừng rậm xanh quanh năm phát triển.
 - + Biên độ nhiệt rất nhỏ (khoảng 3°C)
 - + Mưa nhiều quanh năm, lượng mưa trung bình từ 1500 -2500 mm
 - + Độ ẩm rất cao, trung bình $>80\%$

2. Rừng rậm xanh quanh năm.

- Rừng có đa dạng sinh học bậc nhất.
- Có nhiều loài cây, mọc thành nhiều tầng rậm rạp và có nhiều loài chim thú sinh sống.
- Động vật rất phong phú đa dạng cả trên cạn lẫn dưới nước.
- Ở các vùng cửa sông, ven biển có rừng ngập mặn.

III. Hướng dẫn học ở nhà :

+ HS ghi bài vào tập vở, học thuộc bài .

- Học sinh quan sát Hình 5.1 SGK trang 15:

+ Xác định vị trí của đới nóng?

+ Xác định và đọc tên các kiểu môi trường đới nóng?

- Học sinh quan sát Hình 5.1 SGK trang 15:

+ Xác định vị trí, giới hạn của môi trường xích đạo ẩm?

- Học sinh quan sát Hình 5.2 SGK trang 16 và kênh chữ trang 17 phân tích:

+ Nhiệt độ của Xin-ga-po có đặc điểm gì?

+ Lượng mưa cả năm khoảng bao nhiêu? Sự phân bố lượng mưa trong năm ra sao? Sự chênh lệch lượng mưa giữa tháng cao nhất và thấp nhất là bao nhiêu? Đặc điểm chung của lượng mưa?

+ Chuẩn bị bài 6 “Môi trường nhiệt đới”

TUẦN 3 - TIẾT 6

BÀI 6 - MÔI TRƯỜNG NHIỆT ĐỚI

1. Khí hậu :

- Vị trí: Nằm trong khoảng từ vĩ tuyến 5° đến chí tuyến ở cả hai bán cầu.
- Khí hậu:
 - + Nhiệt độ cao quanh năm (nhiệt độ trung bình trên 20°C) và lượng mưa chủ yếu tập trung vào một mùa (mùa mưa), mưa từ 500 mm đến 1500mm và giảm dần về hai chí tuyến.
 - + Trong năm có một thời kì khô hạn kéo dài từ 3 đến 9 tháng.
 - Càng gần chí tuyến, thời kì khô hạn càng kéo dài, biên độ nhiệt càng lớn, có 2 lần nhiệt độ lên cao.
 - + Có 2 mùa rõ rệt: một mùa mưa và một mùa khô.

2. Các đặc điểm khác của môi trường :

- Cảnh quan thay đổi theo mùa:
 - + Mùa mưa cây cỏ tốt tươi, chim thú linh hoạt, đây là thời kì mùa lũ của các con sông.
 - + Mùa khô: cây cỏ úa vàng, chim thú tìm về các nguồn nước, là thời kì mùa cạn của các con sông.
- Đất ở miền đồi núi là đất feralit.
- Thực vật thay đổi dần về hai phía chí tuyến: Cảnh quan chuyển từ rừng thưa sang đồng cỏ cao (xavan) và cuối cùng là nửa hoang mạc khi càng gần hai chí tuyến .
 - Môi trường nhiệt đới thích hợp cho trồng cây lương thực và cây công nghiệp. Đây là một trong những khu vực đông dân của thế giới .

3. Hướng dẫn học ở nhà :

- + HS ghi bài vào tập vở, học thuộc bài .
- + Dựa vào H 5.1 xác định vị trí của môi trường nhiệt đới ?

+ Học sinh quan sát biểu đồ hình 6.1,2 SGK.

- Phân tích biểu đồ khí hậu Gia-mê-na.

- Phân tích biểu đồ khí hậu Malacan.

- Quan sát H6.3, H6.4 nêu điểm giống và khác nhau của xavan ở Kê-ni-a và Cộng hòa Nam Phi?

? Tại sao diện tích xavan và nửa hoang mạc ở môi trường nhiệt đới đang ngày càng mở rộng .